

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/308/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414213767
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6414213767.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov Mgr. Martina Štubniaka a Mgr. Janky Benkovičovej, v spore žalobcu WERCOM GROUP, s.r.o., so sídlom Vlkanovská cesta 2, 976 31 Vlkanová, C.: XX XXX 065, právne zastúpeného URBÁNI & Partners s.r.o., so sídlom Skuteckého 17, 974 01 Banská Bystrica, C.: XX XXX 181, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, so sídlom Chlumeckého 2, 820 12 Bratislava, o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 10C/199/2014-85 zo 17. mája 2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol (I. výrok). O náhrade trov konania rozhodol tak, že žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal (II. výrok).

2. Prvoinštančný súd zamietnutie žaloby odôvodnil tým, že síce bol preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúci v duplicitnej evidencii nehnuteľnosti trvajúcej od roku 1987 do roku 2012, ktorý nebol odstránený Správou katastra Banská Štiavnica a ktorý nezákonný stav trval až do právoplatnosti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14Co/406/2012-99, nebola ale preukázaná príčinná súvislosť medzi týmto nesprávnym úradným postupom a žalobcom požadovanou náhradou škody. Konštatoval, že nesprávny úradný postup nebol priamou ale len sprostredkovanou príčinou zmenšenia majetku žalobcu, rozhodujúcou okolnosťou vo vzťahu k zmenšeniu jeho majetku bolo to, že nenadobudol dotknutú nehnuteľnosť (pozemok) od vlastníka, ale ju nadobudol na základe absolútne neplatného právneho úkonu od osoby, ktorá vlastnícke právo nemala. Okrem toho, žalobcom v sume 321,- Eur zaplatené správne a súdne poplatky boli plnením si povinnosti vyplývajúcej z verejného práva a nie škodou spôsobenou nesprávnym úradným postupom. Nakoľko teda nedošlo k naplneniu jednej z kumulatívne vyžadovaných podmienok pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, nebola žaloba dôvodnou. Okresný súd ešte dodal, že ohľadne práva na zaplatenie náhrady škody v rozsahu sumy 226,11 Eur bola dôvodnou žalovaným vznesená námietka premlčania, pretože žalobca sa o týchto nákladoch dozvedel z listu správy katastra zo dňa 17. 05. 2011. Pri právnom posúdení merita veci okresný súd vychádzal primárne z ust. § 3 ods. 1 a 2, § 9 ods. 1 a 4 a § 19 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“) a na rozhodnutie o trovách konania aplikoval ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) konštatujúc, že hoci žalovaná bola v konaní plne úspešná, nepriznal jej nárok na náhradu trov konania, pretože si ich náhradu neuplatnila.

3. V zákonnej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalobca poukazujúc na nesprávne právne posúdenie veci prvoinštančným súdom. Žiadal rozhodnutie okresného súdu zmeniť tak, že žalobe bude v celom rozsahu vyhovieť a bude mu priznaná náhrada trov konania v rozsahu 100 %.

4. Argumentoval tým, že vlastníctvo k vtedajšiemu pozemku evidovanému ako C-KN parcela č. XXXX záhrada o výmere 387 m² nadobudol v súlade s právnymi predpismi kúpnu zmluvou od predchádzajúcich vlastníkov evidovaných na liste vlastníctva, na ktorom nebola zaznamenaná žiadna informatívna, či obmedzujúca poznámka. Predchádzajúci vlastníci nadobudli pozemok dedením na základe dedičského rozhodnutia - osvedčenia o dedičstve zo dňa 12. 10. 2010 a správa katastra ani v prípade zápisu osvedčenia, ani v prípade zavkladovania kúpnej zmluvy neprišla na nesprávny úradný postup, ktorý ako protiprávny stav trval až do právoplatného skončenia konania Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 6C/151/2011. To malo za následok odňatie jeho vlastníckeho práva k predmetnému pozemku a preto inicioval na Mestskom súde v Prahe spor, kde mu bola vrátená kúpna cena zo strany predošlých vlastníkov, ktorí tiež boli uvedení do omylu evidenciou katastra nehnuteľností. Jednoznačne sa teda jednalo o nesprávny úradný postup, za ktorý nesie zodpovednosť žalovaná. Je zodpovednosťou štátu, že muselo dôjsť k súdному sporu sp. zn. 6C/151/2011 a až jeho právoplatné skončenie znamenalo nespochybniteľné vyriešenie situácie. Až odvtedy mohol zistiť, že mu škoda vznikla a až odvtedy mohla začať plynúť akákoľvek premlčacia doba.

5. V ďalšom žalobca zdôraznil, že mal zistené všetky dostupné informácie riadiac sa formálnou publicitou údajov katastra nehnuteľností. Kupovaný pozemok bol zapísaný ako parcela v registri C-KN, z čoho v zmysle ust. § 70 ods. 2 katastrálneho zákona vyplynulo, že vo vzťahu k pozemku išlo o údaje hodnoverné a záväzné do času preukázania opaku a tento sa potom preukázal až v súdnom konaní. Ak sa žalovaný bránil tým, že úhrady správnych poplatkov sú verejnoprávnou povinnosťou a nie nárokom na náhradu škody, tak škodou je predsa ujma v majetkovej sfére a tak zaplatené správne poplatky možno ako škodu kvalifikovať v nadväznosti na právoplatné rozhodnutie súdu v konaní sp. zn. 6C/151/2011. Nebyť nesprávneho úradného postupu, tak ani jedno euro zo žalovanej sumy nemuselo byť vynaložené. Správa katastra Banská Štiavnica zapisujúca v roku 2010 vlastnícke právo predchádzajúcich vlastníkov na podklade dedičského rozhodnutia mala duplicitu ex offio zistiť, odmietnuť záznam vykonať a postupovať podľa § 59 ods. 1 písm. a) katastrálneho zákona.

6. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť.

7. Poukázala na to, že právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, resp. nesprávnym úradným postupom podlieha zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jej uplatnenie a teda pokiaľ predpokladmi vzniku zodpovednosti štátu za škodu sú v prípade nezákonného rozhodnutia existencia nezákonného rozhodnutia, resp. nesprávnosť úradného postupu, existencia škody a príčinná súvislosť medzi nimi, tak potom nestačí, ak nezákonné rozhodnutie, či nesprávny úradný postup je iba sprostredkovanou príčinou škody, ale toto musí byť priamu, bezprostrednou a nesprostredkovanou príčinou škody. Zodpovednosť za škodu je potom daná práve iba v takomto jedinom prípade a nemožno robiť zodpovednosť závislou na neobmedzenej kauzalite. Vzťah medzi príčinou a následkom musí byť bezprostredný. Žalovaná ďalej poukázala na ust. § 36a katastrálneho zákona tvrdiac, že evidenciu duplicity vlastníctva v katastri nehnuteľností je možné odstrániť aj dohodou o urovnaní a preto nie je možné súhlasiť so žalobcom, že len právoplatné rozhodnutie v konaní sp. zn. 6C/151/2011 bolo spôsobilé zmeniť údaje zapísané v katastri. V prípade uzavretia dohody o urovnaní by žalobcovi nevznikla žiadna škoda v podobe trov konania, či už vlastných alebo trov konania nahradených protistrane. Žalobcovi muselo byť s prihliadnutím na súdnu prax zrejmé, že v spore o určenie vlastníctva nemôže byť úspešný, a teda podľa žalovanej medzi namietaným nesprávnym úradným postupom a vznikom škody nebol vzťah príčinnej súvislosti.

8. Ďalšie vyjadrenia v rámci odvolacieho konania podané neboli.

9. Na základe odvolania žalobcu krajský súd, ako súd odvolací v zmysle § 34 CSP, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario s použitím § 219 ods. 3 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správny.

10. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu vychádzajúc zo žalobcom formulovaných odvolacích dôvodov dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, pretože prvoinštančný súd sa nedopustil žalobcom vytýkaného nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom okresného súdu, ktorý potrebu zamietnutia žaloby založil predovšetkým na absencii príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou uplatňovanou žalobcom, pretože aj podľa odvolacieho súdu nebola táto podmienka zodpovednosti za škodu žalovanej naplnená.

11. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci jeho orgánmi upravuje zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“), ktorý v § 3 ods. 1 určuje, že štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci: a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom.

12. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že na vznik objektívnej zodpovednosti štátu (Slovenskej republiky) za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sa vyžaduje kumulatívne (súčasné) splnenie troch podmienok: 1. nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci, 2. vznik škody ako peniazmi vyčísliteľnej majetkovej ujmy na strane dotknutého subjektu a 3. príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

13. V zmysle § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. sa štát svojej zodpovednosti za škodu nemôže zbaviť, čím sa završuje právna úprava tejto zodpovednosti ako zodpovednosti objektívneho charakteru (bez ohľadu na zavinenie) s absolútnou povahou (bez možnosti liberácie). Objektívna zodpovednosť sa niekedy označuje aj ako zodpovednosť za výsledok.

14. Zákon č. 514/2003 Z. z. neobsahuje legálnu definíciu nesprávneho úradného postupu. Ust. § 9 ods. 1 cit. zákona príkladmo za nesprávny úradný postup označuje porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné priesťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. V zásade možno nesprávny úradný postup definovať ako postup orgánu verejnej moci (teda aj štátneho orgánu), ktorý je v rozpore s platnými právnymi normami a ktorý spočíva v inej než rozhodovacej činnosti. V prípade rozhodovacej činnosti totiž zákon č. 514/2003 Z. z. zakladá zodpovednosť štátu za nezákonné rozhodnutie a špecificky za určité rozhodnutia týkajúce sa najmä osobnej slobody jednotlivca (rozhodnutia o zatknutí, zadržaní, o treste atď.). Inými slovami, pri nesprávnom úradnom postupe je činnosť orgánu verejnej moci v konkrétnom prípade upravená právnou normou, ktorú orgán pri jej aplikácii poruší.

15. Zo skutkového hľadiska bolo v konaní nepochybným (čo konštatoval aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozsudku č. k. 14Co/406/2012-99 zo dňa 11. 12. 2012, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 6C/151/2011-70 zo dňa 26. 06. 2012), že ohľadne dotknutého pozemku C-KN parcela č. 2313 záhrada o výmere 387 m² došlo ešte v roku 1987 k chybnému zápisu v evidencii nehnuteľností, pretože hoc pozemok bol predmetom štátnym notárstvom riadne zaregistrovanej kúpnej zmluvy a v dôsledku toho mal byť zapísaný na nových vlastníkov, zostal evidovaný na pôvodnom liste vlastníctva stále ako vlastníctvo predávajúceho Jozefa Sámela. Ak potom pozemok bol predmetom dedenia po ňom a dedičia ho odpredali žalobcovi, išlo o absolútne neplatný právny úkon, lebo menovaný ho v čase svojej smrti v dôsledku predaja už nevlastnil. Na tento chybný zápis neprišla bývalá Správa katastra Banská Štiavnica ani v súvislosti so zápisom dedičského rozhodnutia po L. F. v roku 2010 a ani pri následnom povolení vkladu vlastníckeho práva v prospech žalobcu. Zápisy vlastníctva k pozemku sa potom napravili až na podklade súdnych rozhodnutí v konaní Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 6C/151/2011, v ktorom žalobca vystupoval v procesnom postavení žalovaného a ktorý v dôsledku neplatnosti nadobúdacej (kúpnej) zmluvy k pozemku nebol v spore úspešný.

16. Aj podľa odvolacieho súdu teda došlo k nesprávnemu úradnému postupu v činnosti Správy katastra Banská Štiavnica, ktorá nezistila v roku 2010 v súvislosti so zápisom osvedčenia o dedičstve po L. F. nesprávny zápis pochádzajúci ešte z roku 1987 a na chybu sa neprišlo ani pri zavkladovaní kúpnej zmluvy, ktorou predmetný pozemok nadobúdala žalobca. Toto ale nebolo bezprostrednou príčinou

následku spočívajúceho v tom, že žalobca mal výdavky, ktorých náhradu požadoval od žalovanej v tomto spore.

17. Žalobcom vynaložené náklady (na notárske, správne a súdne poplatky, „vlastné“ trovy konania a trovy konania protistrany v prehratom konaní sp. zn. 6C/151/2011) uplatňované v tomto spore ako škoda spôsobená nesprávnym úradným postupom žalovanej, neboli priamym dôsledkom nesprávneho úradného postupu správy katastra a ani z neho plynúcej evidencie nesprávnej osoby ako vlastníka predmetného pozemku v katastri nehnuteľností, ale škoda predstavujúca uvedené náklady bola priamym a bezprostredným dôsledkom uzavretia kúpnej zmluvy žalobcom s dedičmi L. F. ako „nevlastníkmi“ pozemku. Povedané úplne jednoducho, žalobca mal tieto výdavky nie kvôli nesprávnosti zápisu osoby vlastníka v katastri, ale kvôli tomu, že prevodcovia pozemku v skutočnosti jeho vlastníkmi neboli.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky napr. v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/130/2010 uviedol, že o vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) ide vtedy, ak je medzi protiprávnym konaním škodcu a vznikom škody vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nevznikne. Otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti je treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala a je rozhodujúca iba vecná súvislosť príčiny a následku.

19. V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.

20. Preto síce treba dať za pravdu žalobcovi v tom, že ak by nesprávneho úradného postupu správy katastra nebolo tak mu žiadne náklady vzniknúť nemuseli, a teda odvolací súd súhlasí s tým, že medzi nesprávnym postupom správy katastra a škodou je vzťah príčiny a následku, ale práve na tomto vidno, že ide medzi nimi len o vzťah sprostredkovaný - ak by totiž k odpredaju pozemku žalobcovi zo strany dedičov L. F. nedošlo, žiadne náklady by žalobca nevynaložil i napriek tomu, že k nesprávnemu úradnému postupu došlo. Čiže nesprávny vlastnícky stav v katastri nehnuteľností mohol teoreticky existovať akokoľvek dlho a len následný prevod dotknutého pozemku na žalobcu mu spôsobil žalované náklady (škodu). Toto je kardinálna príčina toho, že žalobca bol nakoniec žalovaným v konaní sp. zn. 6C/151/2011 a že mal výdavky s tým spojené, pričom tieto mal uplatňovať voči prevodcom pozemku rovnako ako si voči nim (podľa neho úspešne) uplatnil aj nárok na vrátenie zaplatenej kúpnej ceny.

21. Z uvedeného vyplýva, že žalobca nepreukázal existenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a znížením jeho majetku a keďže podmienky vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sú stanovené kumulatívne a v prípade nesplnenia čo len jednej z nich zodpovednosť nie je daná, odvolací súd dospel k záveru o vecnej správnomi napadnutého rozsudku. Preto ho podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil (a to vrátane závislého výroku o trovách konania, vo vzťahu ku ktorému žalobca neuviedol žiadne odvolacie dôvody) dodávajúc, že vzhľadom na nenaplnenie podmienok vzniku žalovaného práva na náhradu škody nebolo právne relevantné zaoberať sa otázkou jeho (ne)premlčania a ani tým, či žalobcom uhradené správne, resp. súdne poplatky možno považovať za škodu.

22. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ust. § 255 ods. 1 CSP. V tomto prípade bola v odvolacom konaní plne úspešná žalovaná, zásadne by teda mala nárok aj na náhradu trov odvolacieho konania. Pretože však žalovaná náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila (ani zo spisu odvolací súd nezistil, že by jej v odvolacom konaní nejaké konkrétne trovy vznikli), odvolací súd jej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).